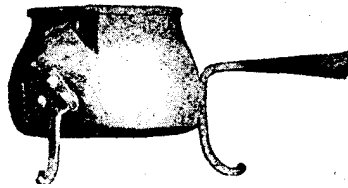

Velkommen til vores egn.

Kære nye tilflyttere.

Med denne folder vil vi gerne fortælle jer om de aktiviteter, der foregår i det område i er flyttet til. Her vil vi også fortælle jer om de muligheder der tilbydes Jer, af vidt forskellig karakter, ligesom der er en beskrivelse af den historiske proces, denne smukke egn har gennemlevet. Hensigten er at i let kan finde jer til rette her, hvor i har valgt at leve jeres liv. Og måske blive aktive deltagere i lokalsamfundet.

Velkommen her.

Preben Jørgensen
Formand for forsamlingshuset i Taaning

Der er ingen indkøbsmuligheder i Tåning, men der er rige muligheder for shopping i Skanderborg, der ligger et kvarters kørsel fra

Der er 7 forskellige supermarkeder, apotek, fiskehandel, møbler blot for at tage et lille udvalg. Der er restauranter, pizzeriaer, svømmehal, biograf, kulturhus osv. Hvis man kører sydpå ad landevejen er der en dagligbrugs i Tebstrup, som har åben alle dage fra 7 – 19. Og endelig er der jo Horsens som ligger en lille halv time væk og Århus kan man nå med både bil, bus og tog på kort tid.

Rids over Tånings historie.

Tåning landsby og sogns historie går langt tilbage i tiden når henses til menneskelige aktiviteter. Her er fundet gravpladser og flintredskaber fra oldtiden. Selve landsbyen er grundlagt i jernalderen mest sandsynlig i tidsrummet mellem år 0 og 500 e.Kr. og hører dermed til blandt de ældste landsbyer i Danmark. Det er endelsen "ing" i navnet, der fortæller det. Horndrup er af yngre dato, men dog også af betydelig ælde, da den er grundlagt i vikingetiden(800-1050). Den er en såkaldt "udflytterby" fra Taaning.

Tånings betydning understreges også af, at den blev Kirkeby, og helt uden sammenligning er kirken den ældste bygning i byen. Nationalmuseet mener, at de ældste dele af den er bygget i 1240-erne, d.v.s. ret sent i den store stenkirkerejsningsperiode 1100-1250. Det ses af, at korbuen mellem skib og kor er forholdsvis bred. Men i øvrigt er kirken også med senere tilbygninger (tårn og våbenhus) et harmonisk eksemplar af en dansk landsbykirke, hvor den efter byggematerialet falder ind under kategorien en frådstenskirke (sammen med 102 andre her i landet). Frådsten er en kalksten, der dannes ved kildevæld.

I middelalderen(1050-1536) pågik en feudalisering af landet, d.v.s. at en fåtallig overklasse bestående af kongen, herremændene og kirkens øverste ledelse tiltog sig ejerskabet til jorden og derved undertvang sig den store bondealmue. Tåningbønderne blev underlagt abbeden i Øm kloster, som man betalte fæsteafgifter og gav arbejdsydelser til. Efter reformationen i 1536 overgik kirkens ejendom til kongen, som Tåningbønderne herved fik som "herremand". I en periode blev man underlagt det kongelige Skanderborgske rytterdistrikt, d.v.s. at man sammen med andre landsbyer i distriktet skulle forsyne rytterregimentet i Skanderborg med fødevarer, soldater m.v. Fra denne periode stammer den næstældste bygning i byen, nemlig den gamle rytterskole fra 1723-Nedergårdsvej nr.14.

Op mod år 1800 brød det feudale samfund sammen. Bønderne købte deres fæstegårde og blev selvejere. Jorden blev delt op på en ny måde (udskiftet), og en række af de gårde, der

hidtil havde ligget inde i byen, flyttede ud på marken, mens andre forblev liggende i de trygge rammer. For Tånings vedkommende ses gårdenes placering i byen før udflytningen på et kort fra 1795 udarbejdet af en landmaler og ophængt i forsamlingshuset.

Disse landboreformer blev begyndelsen til store forandringer i byen og sognet. I 1841 og 1867 oprettedes det lokale selvstyre, hvor Tåning gik sammen med Ousted og dannede Ousted-Tåning sogneråd. Den tilstand varede til 1970, hvor sognerådet blev lagt sammen med Skanderborg, der jo nu pr. 1/1 2007 udvides til en storkommune sammen med Hørning, Galten og Ry kommuner.

Under højkonjunkturen omkring 1900 erstattedes mange af de gamle bindingsværksgårde og huse af murstenshuse. Forsamlingshuset byggedes i 1895 og fik og har stadig stor betydning for det fælles liv. Man fik fælles vandværk i 1907, hvortil Horndrup i øvrigt blev tilsluttet i 2004. Der kom brugs til byen i 1910. Den ophørte som sådan i 1982, men fortsatte som købmandsbutik indtil lukningen i 1990. I dag er der indrettet antikvitetsforretning i lokalerne. I 1916 byggedes andelsmejeriet på Tåningvej. Det lukkede i 1967 og gik i den følgende tid i forfald, indtil der de seneste år kom nye ejere, der gennemgribende renoverede bygningerne og nyindrettede dem til værelsesudlejning, festsal m.v.

Den gamle rytterskole fortsatte efter folkeskoleloven af 1814 med at være sognets børneskole. Men efter århundredskiftet blev den for lille og utidssvarende og i 1915 opførtes derfor den nye skole på vejen mellem Horndrup og Tåning. Den blev nedlagt som sådan i 1968, hvorefter børnene i skolebus transporteres til Ejer Bavnehøj Skolen(0-7.klasse).

Som i resten af landet har forandringerne i Tåning været størst de sidste 40-50 år. Stadig i midten af 1900-tallet var Tåning en landsby, hvor så godt som alle beboere levede af landbruget eller dertil knyttede beskæftigelser. Det gælder

naturligvis i første række bønderne på gårdene og de karle og piger, der hjalp til her. Men også smeden, tømreren, mureren, karetmageren, skomageren og mejeriet arbejdede for landbruget. Disse håndværkere boede i og virkede ud fra husene på bygaden. Øvrige huse var beboet af landarbejdere, fodermestre og aftægtsfolk.

Siden 2.verdenskrig har landbrugsproduktionen været presset på prisen, hvorfor det har været nødvendigt at mekanisere, rationalisere og specialisere produktionen. For at udnytte stordriftsfordelene har det endvidere været påkrævet at reorganisere strukturen i landbruget, d.v.s. at sammen - og nedlægge ejendomme. I dag er der kun en lille håndfuld gårde tilbage, hvor landmanden er fuldtidsbeskæftiget, og han er måske alene tilbage, da også konen er ude på arbejdsmarkedet for at supplere indkomsten. Resten af de godt en snes gårde har enten jorden bortforpagtet eller er såkaldte nedlagte, fritids- eller hobbylandbrug, hvor hovedindkomsten hentes uden for gården. I husene er der kommet nye der ligeledes henter deres indkomst uden for landsbyen ved at arbejde i og pendle til Skanderborg, Århus eller Horsens.

Udviklingen kan også ses i befolkningstallet. I 1930 var der 486 indbyggere i sognet. I 1955 var der 421 og pr. 1. januar 2005 var det faldet til 306 personer. Levemulighederne er blevet færre på landet, men folketallet på omkring 300 har faktisk ligget ret stabilt den sidste snes år. Og det giver måske anledning til at konkludere, at Tåning er ved at have tilpasset sig de nye tider. Landbruget er trådt noget i baggrunden, og befolkningens sammensætning afspejler i dag mere den danske befolkning som helhed, hvad angår beskæftigelse, og det er måske ikke så galt.

Sune Fredslund Andersen

Tåning kirke.

Beliggende på det højeste punkt lige midt i byen er Tåning kirke ikke til at undgå at få øje på. Kirken stammer fra 1 100-tallet, og hørte oprindeligt under Øm kloster lige på den anden side af Mossø. Den er i de senere år blevet restaureret indvendig, og for en halv snes år siden fik den et nyt orgel på 10 stemmer. Tåning sogn hører sammen med Ovsted og Hylke sogne til et tresogns pastorat, hvor den fælles sognepræst Benedikte Baggesgaard bor i Snestrup præstegård, der ligger for enden af Sortholmvej. Kirken administreres af Tåning menighedsråd, der for øjeblikket består af følgende (udover præsten):

Erik Andersen, Tåningvej 33. Tlf. 8657 9257 (Formand)
Niels Langdal Nielsen, Nedergårdsvej 8. Tlf. 8657 9270 (Næstformand)
Helga Fisker, Horndrupvej 32. Tlf. 8657 9054 (Kirkeværge)
Uffe Clausen, Horndrupvej 16. Tlf. 8657 9210
Mette Offersen, Tåningvej 23. Tlf. 8657 9919
Peter Stouby, Horndrupvej 31. Tlf. 8657 9206
Graver er Christiane Hansen, Lille Tåningvej 8A. Tlf.2486 1311.

Man er til enhver tid velkommen til at henvende sig til et af menighedsrådets medlemmer, hvis man har ønsker, forslag eller andet at drøfte.

Tåning vandværk.

Tåning vandværk I/S blev etableret i 1907. Det er beliggende i den sydlige udkant af byen i et hjørne at marken mellem Tåningvej og Haldgårdsvej. Vandværket har i mange år forsynet Tåning landsby, men er i de senere år også blevet leverandør til enkelte bebyggelser i den nærmeste periferi. I oktober 2005 tilsluttedes Horndrup landsby, idet det derværende vandværk lukkede. Tåning vandværk er derved nået op på i alt 65 interessenter. Der leveres godt, rent vand fra en 50 meter dyb boring. Hårdheden betegnes som middel. Vandværket ledes af en bestyrelse på tre mand:

Niels Langdal Nielsen, Nedergårdsvej 8. Tlf. 8657 9270 (Formand)
Henning Jeppesen, Tåningvej 26. Tlf. 8657 9402 (Kasserer)
Peter Stouby, Horndrupvej 31. Tlf. 8657 9206 (Vandværkspasser)

Ved problemer med vandforsyningen er man velkommen til at henvende sig til én af foranstående, eller til vandværkets faste VVS-mand: Poul Aagaard, Tebstrup. Tlf. 8653 8345

Tåning Forsamlingshus.

Forsamlingshuset er en central del af byens sociale liv. Det er opført i 1895 af lokalbefolkningen. Huset er ombygget i flere omgange - senest i 1995 og 1999. Bestyrelsen for forsamlingshuset afholder en række arrangementer i løbet af året (dilettant, vinterfest, foredrag, høstfest m.v.) Husets medlemmer orienteres automatisk om årets aktiviteter. Huset udlejes desuden til private- og forenings- arrangementer. Og er udrustet med service, opvaskemaskine o.s.v..

Oplysninger om medlemskab, arrangementer, udlejning m.v. kan indhentes ved forsamlingshusets hjemmeside: <http://www.Taaningforsamlingshus.dk>

Foreninger i området.

I lokalområdet er der en række foreninger.

Et overblik over tilbudene fås på www.ejerbaunenet.dk

Skole, SFO, Børnehave.

Tånings distriktsskole er Ejer Bavnehøjsskolen i Tebstrup(0. - 7. kl.), der ligeledes har en SFO(0. - 3. årgang). Efter 7. klasse går børnene på Morten Børup Skolen i Skanderborg. I området ligger også børnehave, fritidsklub og fritidshjem. I tilknytning til skolen er der en idrætshal, hvor de lokale foreninger har mange aktiviteter. Yderligere oplysninger kan findes på: www.ejerbaunenet.dk, www.ejer-bavnehøj-skolen-skanderborg.dk.

”**Det gamle mejeri**” i Tåning er nyrenoveret og fremstår som en rigtig flot bygning. Det er bygget i 1916, og der bor 2 familier.

Der er indrettet 4 dobbeltværelser med fælles bad, og et stort køkken kan benyttes til madlavning.

Prisen er 150 kr. pr. person for en overnatning, eksklusiv sengelinned og morgenmad. Morgenmad kan dog bestilles.

Desuden er der 2 lejligheder, som kan lejes for kortere eller længere periode. Der er køkken og bad i lejlighederne, 6-8 sovepladser, og prisen er 150 kr. pr. person pr. nat.

I underetagen findes et større rum til kursus/ galleri.